VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

U 102/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta

ANTTI KURIKKA, ERITYISASIANTUNTIJA

ASIANTUNTIJAKUULEMINEN VEROJAOSTOSSA

17.2.2023

1. Direktiivi ja direktiivimuutosehdotus

Kyseessä ns. virka-apudirektiiviin ehdotettu muutos

- Hallinnollisen yhteistyön direktiivi verotuksen alalla
  - Verotusta koskevien ja verotuksessa hyödynnettävien tietojen vaihto jäsenvaltioiden veroviranomaisten kesken
  - Säännöt ja menettelyt tietojenvaihtoa varten
  - Yhteistyön tarkoituksena on varmistaa verosääntöjen noudattamista sekä vähentää veronkiertoa ja verovilppiä

Hallinnollisen yhteistyön tiivistäminen

- Direktiiviin on tehty vuodesta 2011 lähtien useita jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä tiivistäviä muutoksia
  - Laajennettu tietojenvaihtoa mm. finanssitilitietoihin, verosuunnittelujärjestelyihin ja digitaaliseen alustatalouteen
  - Kehitetty tietojenvaihdon menettelyjä
  - Verotuksen oikeudenmukaisuuden varmistaminen torjumalla veropetoksia, verovilppiä ja veronkiertoa

Hallinnollisen yhteistyön laajentaminen kryptovaratietoihin

- **Ecofin-neuvosto v. 2021**: ”*Komission odotetaan esittävän vuonna 2022 säädösehdotuksen virka-apudirektiivin tarkistamisesta siltä osin kuin on kyse kryptovaroja … koskevasta tietojenvaihdosta.*”
- **Euroopan parlamentti v. 2022**: ”*Euroopan parlamentti kehottaa komissiota arvioimaan, onko tarpeen ja mikä olisi paras tapa laajentaa jäsenvaltioiden välistä automaattista tiedonvaihtoa muihin tulo- ja omaisuusluokkiin, kuten kryptovaroihin.*”

→ **Komissio antoi direktiiviehdotuksen (ns. DAC8) 8.12.2022**

- **Direktiiviehdotus**: ”*Uudet vaihtoehtoiset maksu- ja sijoitustavat, kuten kryptovarat ja sähköinen raha, uhkaavat tehdä tyhjiksi viime vuosina veroasioiden avoimuudessa saavutetun edistyksen ja aiheuttaa vakavia verovilppiin liittyviä riskejä.*”

Uusi raportointivelvollisuus kryptovarapalvelun tarjoajille

- Kryptovarapalveluja kolmansille osapuolille ammattimaisesti tarjoavat yritykset ja muut oikeushenkilöt
  - Kryptovarojen markkinoita koskevan asetusehdotuksen (MiCA) mukaisen toimiluvan saaneet
  - Myös MiCA-asetuksen soveltamisalaan kuulumattomat kryptovarapalvelun tarjoajat (ml. EU:n ulkopuoliset palveluntarjoajat, joilla on EU:ssa asuvia käyttäjiä)
- Velvollisuus kerätä, todentaa ja vuosittain raportoida veroviranomaisille tietoja kryptovarojen käyttäjistä ja kryptovaratapahtumista
- Perustuu OECD:n kryptovarojen raportointikehykseen (CARF)

Kenestä ja mitä tietoja raportoitaisiin?

- Raportoitavat käyttäjät
  - Kryptovarapalvelun tarjoajan asiakkaana olevat luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, joilla on kotipaikka jäsenvaltiossa
- Raportoitavat liiketoimet
  - Vaihtotapahtumat
    - Kryptovaran vaihto Fiat-valuuttaan (esim. euro) tai päinvastoin, taikka kryptovaran vaihto toiseen kryptovaraan
  - Kryptovarojen siirrot
    - Kryptovarojen siirto kryptovarapalvelun tarjoajan ”lompakosta” toiseen

Tietojenvaihto

- Kunkin jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen toimittaisi tiedot kryptovaratapahtumista ja käyttäjistä käyttäjien kotijäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille verotuksessa hyödynnettäväksi
- Tietojenvaihto olisi vuosittaista

Muun hallinnollisen yhteistyön kehittäminen

- Useita lisäyksiä ja täsmennyksiä hallinnolliseen yhteistyöhön, mm.
  - Muulle kuin säilytystilille maksetut osinkotulot uutena tuloluokkana automaattisen tietojenvaihdon piiriin
  - Varakkaille (väh. 1 milj. euroa) yksityishenkilöille rajatylittäviä tilanteita varten annettavien ennakkopäätösten lisääminen automaattisen tietojenvaihdon piiriin
  - Automaattisella tietojenvaihdolla saatujen tietojen käytön mahdollistaminen muutakin kuin välitöntä ja välillistä verotusta varten
  - Verotunnistetiedon pakollinen sisällyttäminen automaattisesti vaihdettaviin tietoihin
  - Euromääräiset vähimmäisseuraamukset ilmoituslaiminlyönneistä ja -puutteista

Finanssitilitietojen raportointia koskevien säännösten päivitys

- Direktiiviehdotuksessa otetaan huomioon OECD:n finanssitilitietojen raportointia koskevaan Common Reporting Standardiin (CRS) vuonna 2022 tehdyt muutokset.
  - Soveltamisala laajennettaisiin koskemaan sähköisen rahan tuotteita ja digitaalista keskuspankkirahaa
  - Huolellisuusmenettelyjä ja raportointituloksia parantavia muutoksia

Direktiiviehdotuksen aikatauluja

- Direktiivin edellyttämien lakien tulisi pääsääntöisesti olla voimassa vuoden 2025 loppuun mennessä
- Soveltaminen alkaisi pääsääntöisesti vuoden 2026 alussa
- Kryptovaratietoja alettaisiin kerätä vuodesta 2026 alkaen
- Kryptovaratietoja vaihdettaisiin jäsenvaltioiden välillä ensimmäisen kerran vuonna 2027

Direktiiviehdotuksen vaikutuksista ja yksittäisiä huomioita

- Edellyttäisi kansallista lainsäädäntöä direktiivin voimaansaattamiseksi
- Ehdotetut seuraamusmaksun vähimmäismäärät olennaisesti korkeammat kuin verotusmenettelylain laiminlyöntiseuraamusten enimmäismäärät
- Oletettavaa, että Suomi lähettäisi enemmän kryptovaratietoja kuin vastaanottaisi
- Suomalaisilla kryptovarapalvelun tarjoajilla ja Verohallinnolla oletettavasti hyvät tekniset valmiudet ja edellytykset toteuttaa direktiiviehdotuksen edellyttämät toimenpiteet